

2006-2007.
Bijlage raadsverslag.
Nummer 192.

Nieuw beleid investeren in Jeugd en Jongeren en in Sociale infrastructuur in Prioriteitswijken.

Groningen, 12 februari 2007.

Aan de raad,

In uw vergadering van 15 november 2006 heeft u de programmabegroting 2007 vastgesteld. Hierin zijn extra investeringen opgenomen voor jeugd en jongeren en voor de sociale infrastructuur in prioriteitswijken. Voor de concrete bestedingen van de beschikbare budgetten van resp. € 520.000,-- en € 500.000,-- ontvangt u onderstaand voorstel.

Doel.

Met de beschikbaarstelling van deze beide budgetten willen wij structureel een aantal knelpunten uit het hoofdstuk Onderwijs en Welzijn van de programmabegroting oplossen. Door samenhang aan te brengen in de oplossing voor de verschillende knelpunten willen wij de effectiviteit van de besteding van de budgetten vergroten.

Opbouw voorstel.

Het voorstel is onderverdeeld in drie hoofdstukken te weten: structurele investeringen in Jeugd en Jongeren, structurele investeringen in de sociale infrastructuur in prioriteitswijken en incidentele investeringen voor het jaar 2007. Per hoofdstuk worden de bestedingen afzonderlijk toegelicht.

I. Investeren in Jeugd en Jongeren.

Het jeugdbeleid is een van de topprioriteiten van ons college. In onze nota *Opgroeien in balans* hebben wij een nieuw beleidskader voor het Integraal Jeugdbeleid vastgelegd voor de jaren 2005 – 2010.

Kerndoel van ons jeugd- en onderwijsbeleid is dat kinderen en jongeren in staat gesteld moeten worden om voldoende kennis, vaardigheden en ervaring te verwerven om:

- zich te ontwikkelen tot vrije, verantwoordelijke en democratische burgers;
- hun talenten te ontplooien.

Daarbij richten wij ons vooral op het voorkomen en bestrijden van achterstanden bij risicokinderen. In concreto gaat het om de volgende voorzieningen:

Integrale jeugdzorg en licht pedagogische hulpverlening (120.000 en 80.000).

Met de invoering van de Wet op de Jeugdzorg is de gemeente verantwoordelijk geworden voor het aanbieden van (licht) pedagogische hulp. Het aanbod ambulante jeugdhulpverlening, zoals dat vanuit het Bureau Jeugdzorg werd verzorgd, is afgebouwd. Als gevolg hiervan is het aantal hulpvragen bij het randgroepjongerenwerk van de MJD bijna verdubbeld. Ook in 2007 wordt nog een toename verwacht van het aantal hulpvragen, waarvoor de formatie van het randgroepjongerenwerk van de MJD niet toereikend is. Om hieraan tegemoet te komen willen wij het budget van de MJD voor het randgroepjongerenwerk structureel met € 120.000,- uitbreiden.

Bij de integrale jeugdzorg spelen de Zorg- en Adviesteams (12+ en 12- netwerken), die in alle stadsdelen functioneren, een belangrijke rol in de signalering van problemen en de verwijzing naar de hulpverlening. In 2005 en 2006 bestond de mogelijkheid jongeren vanuit het netwerk 12+ in Vinkhuizen direct door te verwijzen naar *Nieuwe Perspectieven*. Dit is een intensieve vorm van hulpverlening gericht op jongeren die in aanraking zijn geweest met de politie.

Vanaf 1 januari 2007 is *Nieuwe Perspectieven* als geïndiceerd hulpaanbod beschikbaar voor jongeren tot 18 jaar. Jongeren uit alle stadsdelen kunnen hiervoor worden aangemeld. Wel is een indicatiebesluit van Bureau Jeugdzorg vereist. Dit hulpaanbod wordt gefinancierd uit de provinciale doeluitkering Jeugdzorg. Omdat de trajecten *Nieuwe Perspectieven* zich als zeer succesvol hebben bewezen willen we ook voor jongeren van 18 jaar en ouder de mogelijkheid creëren van deze vorm van hulpverlening gebruik te maken. Hiervoor willen we een bedrag van € 80.000,- per jaar beschikbaar stellen.

Ouder-kind-centra.

Een Ouder-Kind-Centrum (OKC) is een plek in de wijk (lieft in de Vensterschool), waarvoor ouders en professionals met al hun vragen rond opvoeden en opgroeien terecht kunnen. In een OKC wordt de verantwoordelijkheid neergelegd voor de preventieve zorg voor kinderen tot aan 19 jaar en de gezinnen waartoe zij behoren. De visie achter de opzet van de OKC's gaat uit van samenhang aanbrengen in de bestaande voorzieningen en het stroomlijnen daarvan. Binnen het OKC willen we zoveel mogelijk taken bundelen die aan kind en ouders worden aangeboden. Achter de voordeur van een OKC gaat een gedegen organisatie schuil die zorgt voor goede en efficiënte hulpverlening aan jeugdigen. Een vangnet moet er voor zorgen dat geen kind of jeugdige buiten de boot valt.

Het OKC wordt vormgegeven in overleg met alle partners in de wijk die een advies en zorgtaak hebben voor kinderen en hun ouders, zoals JGZ 0-19, MJD, COP-groep en Bureau Jeugdzorg. Het kind en bijbehorend gezin, staat centraal. Professionals van een OKC leren om verder te kijken en te reiken dan de grenzen van de eigen organisatie en daarbij het belang van het kind voorop te stellen.

Het OKC is duidelijk herkenbaar als het loket in de wijk waar ouders terecht kunnen voor ontmoeting, ondersteuning, hulp en activiteiten op het gebied van ontwikkeling, gezondheid en opvoeding van kinderen. Bij signalen van zorg is de organisatie van het OKC zodanig dat die signalen worden opgevangen en leiden tot actie en toeleiding naar zorg. Van daaruit is de schakeling naar de verdere zorgketen gegarandeerd.

Het OKC is georganiseerd met een front- en een backoffice. De frontoffice is een uitnodigende, laagdrempelige ontmoetingsruimte met een breed aanbod van opvoedingsondersteuning voor alle ouders van kinderen in een wijk; de backoffice regelt de hulpmogelijkheden voor risicokinderen en gezinnen en fungeert tevens als schakel naar de jeugdzorg.

De ontwikkelingen van OKC's sluiten naadloos aan bij de aanbevelingen van sturingsadvies van de Operatie Jong (Van Eck) en de intenties van het kabinet over de te vormen Centra voor Jeugd en Gezin.

Om de loketfunctie in een OKC vorm te kunnen geven is een openstelling van minimaal 5 dagdelen nodig. Dat vergt een uitbreiding ten opzichte van de openingstijden en capaciteit die de afzonderlijke partners op dit moment beschikbaar hebben. De kosten voor een loket bedragen € 50.000,--.

In totaal willen wij fasegewijs zes OKC's realiseren. Uit rijksmiddelen kunnen wij voor twee OKC's de loketfunctie bekostigen. Uit de middelen Nieuw Beleid willen wij € 100.000,-- bestemmen voor nog eens twee loketten. In een latere fase zoeken wij financiering voor de overige twee loketten.

Uitbreiding van de inzet van leerplicht.

De gemeente Groningen is succesvol in de integrale aanpak bij het bestrijden en voorkomen van voortijdig schoolverlaten. In het schooljaar 2005-2006 waren er 1273 voortijdig schoolverlaters, in het schooljaar 2001-2002 waren er nog 2208. Het percentage voortijdig schoolverlaters van 12 tot 23 jaar dat herplaatst is naar onderwijs of leer-werktrajecten, is in het schooljaar 2005-2006 gestegen tot 81,2 procent. De jongeren die nu nog bij de leerplichtambtenaren en de RMC-trajectbegeleiders terechtkomen, kampen met meer en complexere problemen dan in het verleden. Ook het aantal processen-verbaal is toegenomen als gevolg van de complexere problematiek bij jongeren. Deze tendensen zetten zich de komende jaren voort, zo is de verwachting. Scholen pakken hun rol in de verzuimaanpak steeds beter op. Ten aanzien van dit punt zijn in het kader van het afgesloten Convenant tussen het ministerie van OCW en de gemeente Groningen onlangs afspraken gemaakt tussen de gemeente en de ROC's. Dit om een reductie van 225 voortijdig schoolverlaters te bewerkstelligen.

De extra middelen zijn bedoeld als uitbreiding van de inzet van leerplicht en zullen worden ingezet om het aantal voortijdig schoolverlaters in de leeftijdscategorie van 12 tot 18 jaar verder te doen afnemen en hiermee de afspraken gemaakt in het Convenant te realiseren.

Inzet van sportcoördinatoren.

De problematiek van bewegingsarmoede onder de jeugd en het groeiend aantal jeugdigen met overgewicht dwingen ons onder ogen te zien dat sport en bewegen voor de jeugd geen luxe is, maar bittere noodzaak. Op rijksniveau heeft deze analyse geleid tot een gezamenlijk door de ministeries van OCW en VWS en de sportkoepel NOC*NSF geformuleerde doelstelling om elke leerling in staat te stellen dagelijks binnen en buiten schooltijd te sporten. De vensterscholen leveren een belangrijke bijdrage aan de uitvoering van deze doelstelling.

Wij willen de sportcoördinatie op de vensterscholen in stand houden en daarmee de jeugd een breed basisaanbod sportstimulering aanbieden. Daarvoor is een structureel

bedrag van € 100.000,-- nodig.

Inhoudelijk willen we op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren een wijziging doorvoeren. Met ingang van het schooljaar 2007/2008 krijgen de sportcoördinatoren meer uitvoerend begeleidende taken in plaats van coördinerende. De nieuwe benaming voor de sportcoördinator zal brede vakdocent worden, een aanduiding die het brede karakter van de functie onderstreept.

Exploitatie van vensterscholen.

Bij de exploitatie van de vensterscholen spelen al een paar jaren twee knelpunten te weten: een te krap budget voor activiteiten en de huur van sportaccommodaties. De knelpunten zijn ontstaan in de tijd van de uitbreidingen van de vensterscholen. Het budget voor de activiteiten heeft daarmee echter geen gelijke tred gehouden. Een tweede oorzaak voor het tekort in de exploitatie wordt veroorzaakt doordat de vensterscholen huur moeten betalen voor het gebruik van de sportaccommodaties. Dan gaat het zowel om het gebruik tijdens de schooluren, maar vooral ook het buitenschools gebruik. Beperken van het gebruik van de sportaccommodaties is geen optie omdat de sportactiviteiten een wezenlijk onderdeel zijn van het vensterschoolprogramma.

De knelpunten in de exploitatie zijn tot nu toe incidenteel opgevangen maar dat brengt de continuïteit van de activiteiten in gevaar. Wij stellen u daarom voor een bedrag van € 80.000,-- beschikbaar te stellen als bijdrage in de exploitatie van de vensterscholen.

Samenvattend willen we structureel investeren in de volgende voorzieningen:

- integrale jeugdzorg, licht pedagogische hulpverlening	€ 120.000,--
- integrale jeugdzorg, nieuwe perspectieven	€ 80.000,--
- OKC, twee loketten	€ 100.000,--
- uitbreiding van de inzet van leerplicht	€ 40.000,--
- inzet van sportcoördinatoren	€ 100.000,--
- exploitatie van vensterscholen	€ 80.000,--
Totaal	€ 520.000,--.

II. Investeren in sociale infrastructuur in prioriteitswijken.

Onder de noemer van sociale infrastructuur in prioriteitswijken hebben wij een aantal investeringen bijeengebracht die alle tot doel hebben de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijkvernieuwingswijken te bevorderen en versterken. Het gaat hierbij zowel om voorzieningen en activiteiten die gericht zijn op alle wijkbewoners als voorzieningen en activiteiten die bestemd zijn voor een specifieke doelgroep. Hieronder worden de afzonderlijke investeringen nader toegelicht.

Beheer accommodaties.

Met de accommodatienota "Anders en beter" hebben wij een belangrijke verbeterings-slag gebracht in de exploitatie en het beheer van de sociaal-culturele accommodaties. In de voortgangsrapportages houden wij u op de hoogte van de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de nota. Bij de uitvoering van de nota blijken er nog twee knelpunten te zijn waarvoor binnen de nota geen oplossing is, te weten buurtcentrum de Strinke en de vensterschool in Hoogkerk. Bij de Strinke gaat het om een structureel tekort in de exploitatie en de beschikbare uren beheer; bij de vensterschool Hoogkerk gaat het om beheerproblemen die vooral veroorzaakt worden

door een onlogische indeling van de ruimtes bestemd voor onderwijs en buurtgebruik. Voor de Strinke stellen wij u voor een extra bijdrage van € 26.000,-- beschikbaar te stellen. Voor de problemen van de vensterschool Hoogkerk zullen wij u op een later tijdstip een voorstel voorleggen.

Buurtconciërges.

De primaire taak van buurtconciërges is een bijdrage leveren aan de veiligheid en leefbaarheid in de wijk, vooral in de prioriteitswijken. Daarnaast vervullen zij ook taken in de ondersteuning van de bewonersorganisaties. Daarmee zijn de buurtconciërges een belangrijke pijler in het bevorderen en handhaven van de sociale samenhang in de wijk. De huidige omvang van de formatie is toereikend voor deze taak. Het knelpunt is dat deze formatie gedekt wordt uit een combinatie van een incidentele en structurele financiering. Met ingang van 2007 vervalt echter een deel van de incidentele financiering. Dan ontstaat een ongewenste situatie voor de leefbaarheid in de wijken. Daarom stellen wij u voor de buurtconciërges structureel te financieren en hiervoor een structurele bijdrage van € 50.000,-- beschikbaar te stellen.

Bewonersorganisaties.

Bewonersorganisaties hebben een taak in het informeren, organiseren en mobiliseren van burgers in de wijken. Ze vervullen een belangrijke rol als gesprekspartner voor de gemeente.

In het budget dat op de gemeentebegroting beschikbaar is voor de subsidiering van bewonersorganisaties is de afgelopen 10 jaren geen rekening gehouden met een accres en met de uitbreiding van de stad. De bewonersorganisaties in de gemeente ontvangen een subsidie die is gebaseerd op het aantal inwoners in een wijk en het aantal woningen. De bewonersorganisaties hebben in het pamflet "Wederzijds Vertrouwen" verzocht om een verhoging van het budget voor de facilitering van de bewonersorganisaties. Wij vinden dat een redelijk verzoek. Wij stellen u daarom voor het budget voor de bewonersorganisaties structureel te verhogen met € 60.000,--.

Intensieve hulpverlening aan gezinnen (Basiszorg in de Buurt).

Basiszorg in de buurt is een zeer intensieve, ambulante vorm van begeleiding van gezinnen. Doelgroep zijn gezinnen met (complexe) problematiek op meerdere leefgebieden en met tenminste één kind in de leeftijd van nul tot twaalf jaar. Binnen de gezinnen is er veelal sprake van een tekort aan (maatschappelijk geaccepteerde) vaardigheden om de moeilijkheden zelfstandig en op langere termijn het hoofd te bieden. Het gaat voor het merendeel om gezinnen met een langdurig minimuminkomen en een relatief laag opleidingsniveau. Van de doelgroep maken alleenstaande ouders, allochtonen en langdurig werklozen deel uit. De problemen liggen op het gebied van dagbesteding, jong ouderschap (tienermoeders), opvoedingsondersteuning en gezondheid (o.a. verslavingsproblematiek). Daarnaast bestaan er hulpvragen ten aanzien van inkomen (besteding en schulden), werk en huisvesting. De werkwijze van Basiszorg in de Buurt is een combinatie van praktische en psychosociale hulpverlening.

Gezien de problematiek van de gezinnen heeft het hulpaanbod vaak een interdisciplinair karakter. Basiszorg in de Buurt wordt uitgevoerd door de MJD en door Thuiszorg. Deze wijze van hulpverlening is dermate succesvol gebleken dat Basiszorg een

geïndiceerde vorm van zorg is geworden en gefinancierd wordt door het Zorgkantoor. Bij de uitvoering resteren nog twee financieringsproblemen. In sommige situaties is sprake van een dermate acute hulpvraag dat niet gewacht kan worden met hulpverlening tot een indicatie is afgegeven. Daarnaast zijn er probleemsituaties waarvoor geen indicatie wordt afgegeven, maar waar het inzetten van deze vorm van zorg wel als een effectief instrument ingeschat wordt. Voor het oplossen van deze beide knelpunten stellen wij u voor een bedrag van € 80.000,-- beschikbaar te stellen.

Opbouwwerk.

Het opbouwwerk in de gemeente vervult een belangrijke rol in de ondersteuning van wijkbewoners en wijkstructuren en in de vorming van wijkkader. Het opbouwwerk functioneert hierbij vaak als spil bij enerzijds activiteiten die gericht zijn op het bevorderen van de sociale samenhang en de leefbaarheid in de wijk en anderzijds bij een integrale aanpak van problemen op individueel niveau. Vooral in wijkvernieuwingsgebieden is de inzet van opbouwwerk van groot belang. Bij het opbouwwerk doet zich het knelpunt voor dat een substantieel deel van de formatie van 6,8 fte opbouwwerk incidenteel gefinancierd is. In het licht van de komende periode van grote wijkvernieuwingsactiviteiten is dit een evident onwenselijke situatie. Wij stellen u daarom voor een bijdrage van € 136.000,-- beschikbaar te stellen om de formatie opbouwwerk op het door de gemeente gefinancierde niveau te handhaven. De provincie draagt incidenteel voor een gering deel bij aan de formatie van het opbouwwerk. Deze bijdrage komt met ingang van 2009 te vervallen.

Activiteiten voor ouderen.

Een van de problemen die na het faillissement van Wing aan het licht kwam was een knelpunt bij de activiteiten voor ouderen. Verspreid in de gemeente vinden op een groot aantal locaties activiteiten voor ouderen plaats. Het gaat hierbij vooral om meer bewegen voor ouderen en soosactiviteiten, activiteiten waaraan veel ouderen deelnemen. De activiteiten voor ouderen zijn na de boedelscheiding overgenomen door de MJD. Uitgangspunt bij de overname was dat de activiteiten onverminderd zouden doorgaan. Toen de MJD orde op zaken had gesteld bleek dat de middelen voor deze activiteiten op twee punten ontoereikend waren, namelijk de activiteiten zelf en de huurcomponent voor de verschillende locaties. Het tekort bedraagt € 148.000,--. In de afgelopen jaren is dit tekort incidenteel aangevuld. De activiteiten leveren een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van sociaal isolement onder ouderen. Om die reden stellen wij u thans voor dit knelpunt structureel op te lossen door een bijdrage van € 148.000,-- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de ouderenactiviteiten.

Samenvattend willen wij structureel investeren in de volgende voorzieningen:

-	beheer accommodaties	€ 26.000,--
-	buurtconciërges	€ 50.000,--
-	bewonersorganisaties	€ 60.000,--
-	intensieve hulpverlening aan gezinnen	€ 80.000,--
-	opbouwwerk	€ 136.000,--
-	activiteiten voor ouderen	€ 148.000,--
	Totaal	€ 500.000,--.

III. Investeren in incidentele knelpunten .

Bij de behandeling van de begroting 2006 heeft de raad besloten incidenteel voor de jaren 2006 en 2007 middelen beschikbaar te stellen voor een aantal knelpunten in de begroting van OCSW. Het betreft middelen voor de knelpunten opbouwwerk en activiteiten voor ouderen voor de bedragen van € 136.000,-- en € 148.000,--. Hierdoor ontstaat in 2007 incidentele ruimte, waarvoor wij het volgende incidentele voorstel doen:

- I. overbrugging voor 2007 in de kwijtschelding van € 150.000,-- voor de bezuiniging op subsidies aan instellingen. Oorspronkelijke bezuiniging bedroeg € 175.000,--. Met ingang van 2008 is deze taakstelling verlaagd tot € 25.000,--. Wij willen in 2007 incidenteel een bedrag van € 150.000,-- als overbrugging beschikbaar stellen;
- II. voor het resterende bedrag van € 134.000,-- zullen wij in de loop van het jaar u een voorstel voorleggen.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. de structurele middelen Nieuw Beleid 2007 voor investeringen in Jeugd en Jongeren en in de Sociale Infrastructuur in prioriteitswijken te verdelen over de verschillende in de programmabegroting 2007 genoemde structurele bestemmingen;
- II. de in 2007 incidenteel beschikbare middelen te bestemmen voor de overbrugging van de kwijtschelding van de bezuiniging op subsidies aan instellingen en voor het restant budget een nader voorstel te ontwikkelen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

J. Wallage.

H.P. Bakker.